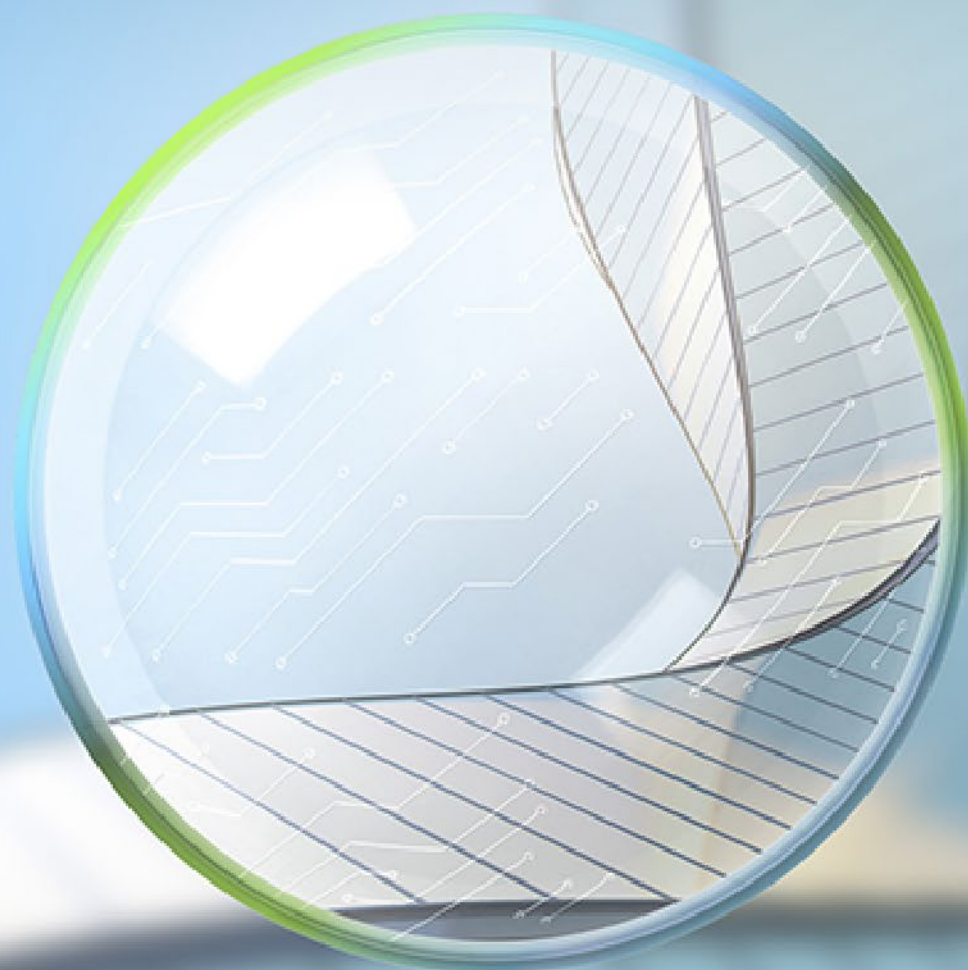

Deloitte.

Biuletyn MSSF
Wydanie Q1/2026

Marzec 2026

Spis treści

TEMAT NUMERU: windfall tax w sektorze bankowym a podatek odroczony	4
Zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych	6
Wpływ zmian do ustawy CIT na podatek odroczony	7
Zmiany wprowadzone do ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (podatek bankowy)	8
Zastosowanie MSSF 18 w praktyce	10
Decyzje Komitetu	10
Zdaniem Deloitte	16
MSSF 18 w pigułce	18
NA CZASIE	20
Ostatnie zmiany w Standardach Rachunkowości MSSF	20
Ostatnie decyzje Komitetu Interpretacji MSSF	21
POLECAMY	22
KONTAKT	24

Wstęp

Zapraszamy do lektury naszego Biuletynu MSSF, w którym poruszamy interesujące zagadnienia z zakresu sprawozdawczości finansowej według Standardów Rachunkowości MSSF oraz tematyki powiązanej.

Śledź razem z nami najbardziej gorące tematy!

TEMAT NUMERU

Windfall tax w sektorze bankowym a podatek odroczony

Podsumowanie

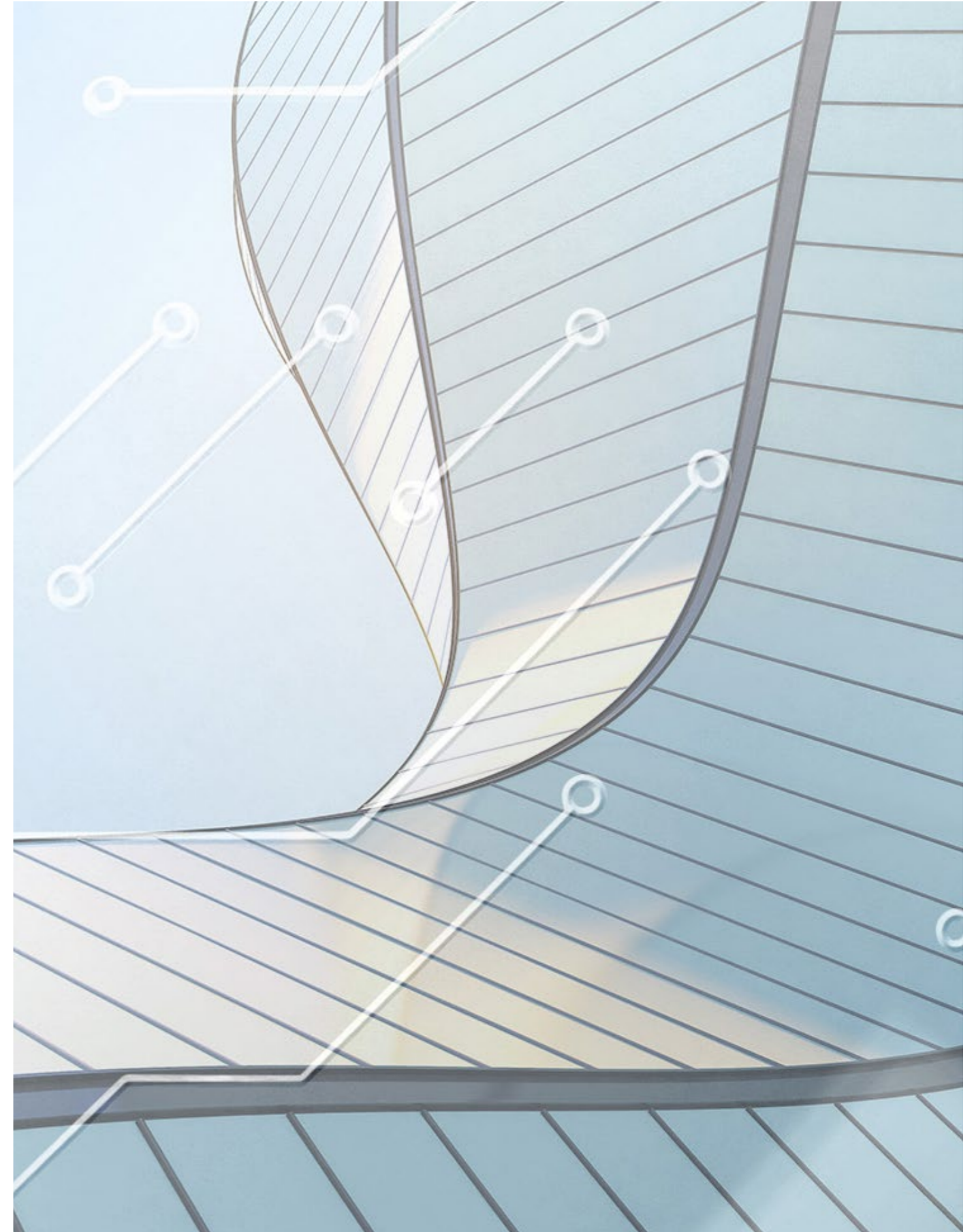
Polski ustawodawca, wzorem wielu innych państw europejskich zdecydował się na wprowadzenie tzw. podatku od nadmiarowych zysków (tzw. windfall tax) obciążając nim sektor bankowy. Jak wskazano w uzasadnieniu projektu komentowanej nowelizacji, zmiany wynikają z potrzeby zwiększenia wpływów budżetowych dla zapewnienia finansowania bezprecedensowych wydatków na obronność państwa.

Dodatkowa danina została zaproponowana jako podwyższenie stawki podatku dochodowego, z uwzględnieniem zróżnicowania stawek w początkowym okresie obowiązywania. Odpowiednia nowelizacja ustawy o CIT weszła w życie 1 stycznia 2026 r.

Zmiany tych stawek mają bezpośrednie przełożenie na kalkulację podatku odroczonego. W tym numerze wyjaśniamy

od kiedy i w jaki sposób uwzględnić te zdarzenia w sprawozdaniach finansowych sporządzonych według MSSF.

Równocześnie, w 2027 r. w życie wejdą zmiany obniżające stawki podatku od niektórych instytucji finansowych (podatek bankowy).

Zmiany do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

W dniu 27 listopada 2025 r. Prezydent RP podpisał ustawę z dnia 6 listopada 2025 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych. Ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Nowe przepisy nie dotyczą wszystkich podmiotów działających w sektorze finansowym. Obejmują one banki krajowe (w tym banki spółdzielcze) i zagraniczne (w tym działające w Polsce poprzez oddziały), instytucje kredytowe oraz spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe. Poza ich zakresem pozostają więc w szczególności zakłady ubezpieczeń i reasekuracji czy instytucje pożyczkowe w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

Co istotne, ustawodawca zdecydował się na zróżnicowanie stawek podatku dochodowego dla poszczególnych podmiotów oraz rozłożenie zmian w czasie, co prezentujemy w tabeli obok:

Typ podmiotu	2026	2027	2028 i później
Bank krajowy (z wyjątkiem banku spółdzielczego)	30%	26%	23%
PGK, w skład której wchodzi bank krajowy			
Bank zagraniczny			
Instytucja kredytowa	27%	23%	21%
Bank spółdzielczy			
SKOK			
Bank krajowy/bank spółdzielczy/ bank zagraniczny/instytucja kredytowa/SKOK-spełniające definicje „małego podatnika”	17%	13%	11%

Jednocześnie, nowelizacja wprowadziła pewne wyłączenia od nowowprowadzanych reguł. Ustawodawca zdecydował bowiem, że podatnik, który w danym roku podatkowym wdrażał plan naprawy

albo realizował program postępowania naprawczego nie będzie zobowiązany do zastosowania podwyższonych stawek (tj. innych niż nowe stawki podstawowe – 23%, 21% i 11%) podatku dochodowego.

Wpływ zmian do ustawy CIT na podatek odroczony

Zgodnie z MSR 12 *Podatek dochodowy*, zobowiązania i aktywa z tytułu podatku odroczonego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub zobowiązanie rozliczone, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie (ang. substantively enacted) na koniec okresu sprawozdawczego. [MSR 12.47]

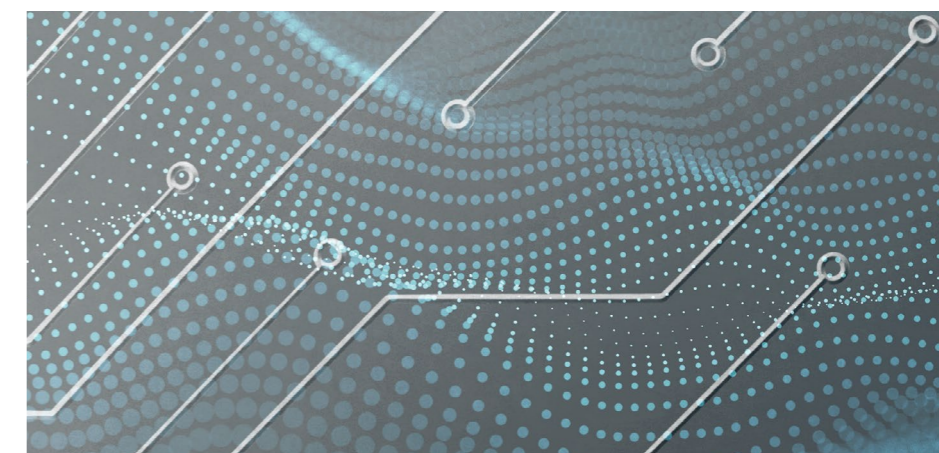
Ponieważ ustawa została podpisana przez Prezydenta RP jeszcze w listopadzie 2025 r. z datą wejścia w życie od 1 stycznia 2026 r., to w świetle MSSF na koniec 2025 r. miała status „faktycznie uchwalonych przepisów” i przewidziane przez nią **zmiany stawek podatkowych powinny być uwzględnione już w sprawozdaniu finansowym za rok 2025.**

Zgodnie z powyższym, podmioty stosujące MSSF i jednocześnie podlegające pod opisaną powyżej nowelizację powinny odpowiednio uwzględnić wyższe stawki przy kalkulacji swoich aktywów i/lub zobowiązań z tytułu podatku odroczonego na 31 grudnia 2025 r. Ponieważ stawki rosną z roku na rok w latach 2026-2028, konieczne jest przygotowanie **analizy wiekowej różnic przejściowych** w celu ustalenia momentu ich odwrócenia (w którym roku) i przypisania właściwej stawki podatkowej do danej różnicy przejściowej.

W notach do sprawozdania należy także przedstawić stosowne **wyjaśnienie zmian**

stosowanych stawek podatkowych w porównaniu z poprzednim okresem obrotowym. [MSR 12.81d]

Przypominamy także, że MSR 12.79 wymaga odrębnego ujawnienia podstawowych składników obciążenia podatkowego (przychodu podatkowego) za dany okres. W paragrafie 80 znajdują się przykłady pozycji, które o ile są istotne, należałoby rozważyć pod kątem oddzielnego wykazania. Jeden z przykładów dotyczy kwoty obciążenia z tytułu podatku odroczonego (przychodu z tytułu podatku odroczonego) wynikającego ze zmian stawek podatkowych lub nałożenia nowych podatków. Niewątpliwie, z związku z opisywanymi powyżej zmianami w stawkach CIT, można oczekiwać, że w sprawozdaniach za 2025 r. powinno pojawić się **ujawnienie kwoty rozpoznanej zmiany podatku odroczonego wynikającej wyłącznie ze zmian stawek podatkowych.**

Zmiany wprowadzone do ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (podatek bankowy)

Równoległe do zmian do ustawy CIT, ustawodawca zdecydował się także na znowelizowanie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych (tzw. podatek bankowy). Jednakże wejdzie ona w życie dopiero 1 stycznia 2027 r., a więc rok później niż opisane powyżej zmiany do ustawy o podatku dochodowym. Inaczej niż w przypadku CIT, dla podatku bankowego przewidywana jest stopniowa obniżka stawek. Poniższa tabela przedstawia nowe miesięczne stawki podatku w podziale na rodzaj podatnika:

Jak wskazywało Ministerstwo Finansów na etapie prac legislacyjnych, obniżka stawek podatku od niektórych instytucji finansowych ma na celu pobudzenie akcji kredytowej.

Inaczej niż z przypadku stawek CIT, **zmiany stawek podatku bankowego nie mają wpływu na wysokość podatku odroczonego, ponieważ podatek bankowy jest poza zakresem MSR 12.**

Jest to podatek, w przypadku którego podstawą naliczania są aktywa a nie dochód. Ujmuje się go zgodnie z wymogami MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* oraz KIMSF 21 *Opłaty*.

Typ podmiotu	2026	2027	2028 i później
Bank krajowy	0,0366%	0,0329%	0,0293%
Oddział baku zagranicznego			
Oddział instytucji kredytowej			
SKOK			
Pozostali podatnicy podatku od niektórych instytucji finansowych	0,0366%	0,0366%	0,0366%

Zastosowanie MSSF 18 w praktyce

Przez cały 2025 r. opisywaliśmy szczegółowo zakres zmian, który przynosi nowy MSSF 18 *Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniach finansowych*. Na stronie 19 niniejszego Biuletynu zamieściliśmy 1-stronicowe streszczenie najważniejszych zmian i różnic

do aktualnego MSR 1. Jednocześnie, otwieramy cykl **Zastosowanie MSSF 18 w praktyce**, gdzie będziemy opisywać wybrane zagadnienia, które mogą budzić wątpliwości pod kątem prawidłowego zastosowania wymogów nowego Standardu.

W szczególności będziemy śledzić decyzje Komitetu Interpretacji MSSF dotyczące MSSF 18 oraz inne interesujące kwestie, które obserwujemy w naszej praktyce.

Decyzje Komitetu

Do tej pory Komitet wypowiedział się w następujących kwestiach związanych ze stosowaniem MSSF 18, przy czym

na moment publikacji niniejszego Biuletynu decyzje te miały charakter wstępny (ang. tentative):

LP.	Temat	Status decyzji na 27.02.2026
1	Klasyfikacja różnic kursowych wynikających z wewnątrzgrupowego pieniężnego zobowiązania (składnika aktywów)	wstępna
2	Klasyfikacja zysków i strat na [zmianie wartości godziwej] instrumentów pochodnych wykorzystywanych do zarządzania ryzykiem walutowym	wstępna
3	Zakres wymogu ujawniania kosztów według rodzaju zgodnie z MSSF 18	wstępna
4	Ocena określonej głównej działalności gospodarczej na potrzeby jednostkowych sprawozdań finansowych jednostki dominującej zgodnie z MSSF 18	wstępna
5	Prezentacja podatków lub innych obciążeń, które nie są podatkami dochodowymi w zakresie MSR 12 (MSSF 18)	wstępna

W dalszej części przedstawiamy streszczenie tych decyzji.

Ad. 1 Klasyfikacja różnic kursowych wynikających z wewnątrzgrupowego pieniężnego zobowiązania (składnika aktywów)

Stan faktyczny

Jednostka zawiera umowę pożyczki ze swoją jednostką zależną (pożyczka wewnątrzgrupowa). Jednostka i jej jednostka zależna mają inne waluty funkcjonalne. Ta pożyczka wewnątrzgrupowa:

- jest denominowana w walucie funkcjonalnej jednej z jednostek; oraz
- nie stanowi części inwestycji netto w jednostkę zależną.

Jednostka, dla której ta pożyczka stanowi pozycję pieniężną w walucie obcej stosuje MSR 21, aby przeliczyć ją na swoją walutę funkcjonalną i rozpoznaje powstałe różnice kursowe w zysku lub stracie okresu. Przygotowując skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF 10, jednostka eliminuje w pełni wewnątrzgrupowe aktywa, zobowiązania, przychody, koszty oraz przepływy dotyczące tej pożyczki, za wyjątkiem różnic kursowych, które pozostają w zysku lub stracie (MSR 21.45).

Pytanie

Komitet otrzymał zapytanie jak, stosując MSSF 18, podmiot powinien zaklasyfikować różnice kursowe w skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty, jeśli przychody i koszty z pozycji (tj. pożyczki wewnątrzgrupowej), które spowodowały te różnice kursowe, zostały wyeliminowane w ramach korekt konsolidacyjnych.

Analiza i wstępna decyzja

W swojej analizie Komitet uwzględnił wymogi:

- MSSF 18.B65, zgodnie z którymi podmiot powinien klasyfikować różnice kursowe ujęte w sprawozdaniu z zysku lub straty z zastosowaniem MSR 21 w tej samej kategorii co przychody i koszty z pozycji, które spowodowały różnice kursowe, chyba że wiązałoby się to z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem; oraz

- MSSF 18.52, zgodnie z którym jednostka powinna zaklasyfikować do kategorii operacyjnej wszystkie przychody i koszty ujmowane w sprawozdaniu z zysku lub straty, które nie są zaklasyfikowane do pozostałych kategorii.

Komitet ustalił, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR, gdyż zastosowanie MSSF 18.B65 prowadzi do dwóch akceptowalnych rozwiązań w analizowanym scenariuszu:

Podejście 1 – zaklasyfikowanie różnic kursowych do kategorii operacyjnej jako kategorii domyślnej zgodnie z MSSF 18.52;

Podejście 2 – zaklasyfikowanie różnic kursowych do tej samej kategorii, w której przychody i koszty z tytułu pożyczki wewnątrzgrupowej byłyby zaklasyfikowane przed ich eliminacją na konsolidacji, lub jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów lub wysiłku, w kategorii operacyjnej.

Komentarz Deloitte

W przypadku, gdy pożyczka wewnątrzgrupowa udzielona jest w walucie obcej dla obu stron umowy pożyczki, wówczas jest możliwa sytuacja, że w swoich jednostkowych sprawozdaniach u strony udzielającej pożyczki różnice kursowe pojawią się w kategorii inwestycyjnej lub w kategorii operacyjnej (o ile udzielanie pożyczek zostanie uznane za jedną z określonych głównych działalności) a u strony otrzymującej pożyczkę – w kategorii finansowej. W takim przypadku zastosowanie Podejścia 2 będzie skutkowało zaprezentowaniem różnic kursowych od tej samej pożyczki wyeliminowanej na konsolidacji w dwóch różnych kategoriach.

Ad.2 Klasyfikacja zysków i strat na [zmianie wartości godziwej] instrumentów pochodnych wykorzystywanych do zarządzania ryzykiem walutowym

Stan faktyczny

Jednostka dominująca P (matka) ma trzy jednostki zależne, które konsoliduje – jednostkę A, jednostkę B i jednostkę Treasury.

Jednostka A i B mają taką samą walutę funkcjonalną (LC) oraz posiadają następujące pożyczki denominowane w walucie obcej (FC):

- Jednostka A udzieliła pożyczki stronie niepowiązanej w wysokości 100 FC (aktywo inwestycyjne); a
- Jednostka B otrzymała pożyczkę od strony niepowiązanej w wysokości 120 FC (zobowiązanie finansowe).

W efekcie, grupa P ma ekspozycję z tytułu zobowiązania netto na 20 FC.

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednostka P oceniła, że nie posiada żadnej z określonych głównych działalności gospodarczych. Konsekwentnie, zaklasyfikowała przychody z tytułu odsetek z udzielonej pożyczki w kategorii inwestycyjnej a koszty z tytułu odsetek z tytułu zaciągniętej pożyczki – w kategorii finansowej. Stosując MSSF 18.B65, jednostka P klasyfikuje różnice kursowe powstałe na tych pożyczkach odpowiednio do tej samej kategorii co przychody odsetkowe i koszty odsetkowe.

Aby zarządzić ryzykiem walutowym wynikającym z ekspozycji grupy P na zobowiązanie netto, jednostka Treasury zawiera kontrakt forward ze stroną niepowiązaną na zakup kwoty nominalnej 20 FC za walutę lokalną (zewnątrzny instrument pochodny).

Zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem grupy, celem zewnętrznego instrumentu pochodnego jest zarządzanie

zidentyfikowanym ryzykiem walutowym wynikającym z ekspozycji netto na zobowiązania, a nie grupą ekspozycji brutto tworzących ekspozycję netto.

Jednostka P nie wyznacza zewnętrznego instrumentu pochodnego jako instrument zabezpieczający zgodnie z MSSF 9.

Jednostka P ocenia, że zwolnienie z tytułu nadmiernego kosztu lub wysiłku zgodnie z MSSF 18.B72 nie ma w tym przypadku zastosowania. W szczególności, jednostka P zidentyfikowała powiązanie pomiędzy zewnętrznym pochodnym a ryzykiem, do zarządzania którym używa tego pochodnego.

Jednostka Treasury zawiera także pochodne wewnątrzgrupowo (wewnętrzne pochodne) z:

- Jednostką A na kwotę nominalną 100 FC, na sprzedaż przez jednostkę A waluty obcej i zakup waluty lokalnej; oraz
- Jednostką B na kwotę nominalną 120 FC, na sprzedaż przez jednostkę B waluty lokalnej i zakup waluty obcej.

Pytanie

Komitet otrzymał zapytanie w jaki sposób jednostka stosuje wymogi MSSF 18.B70-B76 dla potrzeb klasyfikacji zysków lub strat na instrumencie pochodnym w swoim skonsolidowanym sprawozdaniu z zysku lub straty. Tym instrumentem pochodnym jest kontrakt forward użyty do zarządzania ryzykiem walutowym na pozycji zobowiązania netto, ale nie wyznaczony jako instrument zabezpieczający zgodnie z MSSF 9.

Przepisy mające zastosowanie

Paragrafy B70–B76 MSSF 18 zawierają wytyczne dotyczące klasyfikowania zysków i strat na instrumentach pochodnych oraz wyznaczonych instrumentach zabezpieczających. Paragraf B72 MSSF 18 wymaga zaklasyfikowania zysków i strat na instrumentach pochodnych, które nie są wyznaczone jako instrument zabezpieczający zgodnie z MSSF 9, lecz

służą do zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami, w tej samej kategorii co przychody i koszty narażone na ryzyko, do którego zarządzania instrumenty pochodne są wykorzystywane. Jednak, jeśli wymagałoby to ubruttowienia zysków lub strat albo wiązałyby się z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem, jednostka jest zobowiązana do klasyfikowania wszystkich zysków lub strat na instrumentach pochodnych w kategorii operacyjnej.

Paragraf B74 w MSSF 18 wskazuje, w jakich sytuacjach może dochodzić do ubruttowienia zysków lub strat:

- jednostka używa instrumentów finansowych do zarządzania ryzykami w odniesieniu do grupy pozycji ze wzajemnie kompensującymi się pozycjami ryzyka;
- zarządzane ryzyka mają wpływ na pozycje prezentowane w więcej niż jednej kategorii sprawozdania z zysku lub straty.

Paragraf B75 w szczególności podaje przykład, gdy takie ubruttowienie może powstać na instrumencie pochodnym.

Analiza i wstępna decyzja

Komitet odniósł się w swojej decyzji tylko do zewnętrznego instrumentu pochodnego. Komitet zauważył, że w przedstawionym stanie faktycznym:

- zewnętrzny pochodny jest używany do zarządzania ekspozycją walutową z tytułu zobowiązania netto (a nie brutto, to jest odrębnie aktywa i odrębnie zobowiązania);
- jednostka P klasyfikuje różnice kursowe powstałe na zobowiązaniach finansowych w kategorii finansowej skonsolidowanego sprawozdania z zysku lub straty;
- klasyfikowanie zysków lub strat na zewnętrznym pochodnym w kategorii finansowej nie wymaga ubruttowienia takich zysków lub strat. W rezultacie, zakaz z paragrafu B72 z MSSF 18 nie ma zastosowania.

Konsekwentnie, Komitet uznał, że jednostka jest zobowiązana zaklasyfikować zysk lub

stratę na zewnętrznym pochodnym w tej samej kategorii co przychody lub koszty narażone na ryzyko, do którego zarządzania jest używany pochodny – w opisanym stanie faktycznym – w kategorii finansowej skonsolidowanego sprawozdania z zysku lub straty.

Ostatecznie Komitet ustalił, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Ad. 3 Zakres wymogu ujawniania kosztów według rodzaju zgodnie z MSSF 18

Komitet otrzymał zapytanie dotyczące zakresu wymagań zawartych w paragrafie 83 MSSF 18.

Paragraf 75 MSSF 18 wymaga zaprezentowania jako odrębne pozycje w sprawozdaniu z zysku lub straty między innymi:

- kosztów operacyjnych (par. 75(a)(ii)); i
- kwot wymaganych przez MSSF 9 oraz MSSF 17 (par. 75(b)-(c)).

Paragraf 83 MSSF 18 wymaga od jednostki, która prezentuje w kategorii operacyjnej sprawozdania z zysku lub straty jedną lub więcej pozycji obejmujących koszty klasyfikowane według funkcji, ujawnienia w dodatkowej nocie kwoty całkowitej i kwoty zawartej w każdej z tych pozycji dla następujących kosztów rodzajowych:

- amortyzacji środków trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz aktywów z tytułu praw do użytkowania,
- amortyzacji wartości niematerialnych,
- świadczeń pracowniczych rozpoznanych zgodnie z MSR 19 i MSSF 2,
- utworzenia (lub odwrócenia) odpisów z tytułu utraty wartości rozpoznawanych zgodnie z MSR 36,
- utworzenia (lub odwrócenia) odpisów aktualizujących wycenę zapasów rozpoznawanych zgodnie z MSR 2.

Pytanie

Czy wymogi paragrafu 83 mają zastosowanie:

a. tylko, gdy jednostka prezentuje koszty operacyjne wskazane w paragrafie MSSF 18.75(a)(ii) w układzie funkcjonalnym w kategorii operacyjnej sprawozdania z zysku lub straty; lub

b. kiedy jednostka prezentuje dowolny koszt funkcjonalny w kategorii operacyjnej sprawozdania z zysku lub straty, w tym koszty wskazane w paragrafie MSSF 18.75(b)-(c)? Te koszty mogą obejmować kwoty rozpoznane jako część wartości bilansowej składnika aktywów – na przykład, koszt usługi ubezpieczeniowej rozpoznany w zysku lub stracie może obejmować amortyzację uprzednio skapitalizowanych kosztów akwizycji umowy ubezpieczeniowej w ramach aktywów z tytułu umowy ubezpieczeniowej.

Analiza i wstępna decyzja

W ramach swojej analizy powyższego zagadnienia Komitet zauważył, że paragraf 83 nie zawiera żadnych wyjątków czy wyłączeń. Oznacza to, na przykład, że decyzja o klasyfikowaniu kosztów wg funkcji (czy to w wyniku osądu i decyzji jednostki czy też w wyniku wymogu MSSF) nie ma znaczenia dla ustalenia czy jednostka jest zobowiązana stosować paragraf 83.

Konsekwentnie, Komitet zauważył, że paragraf MSSF 18.83 ma zastosowanie, kiedy jednostka prezentuje w kategorii operacyjnej sprawozdania z zysku lub straty pozycje obejmujące koszty klasyfikowane według funkcji, w tym koszty klasyfikowane według funkcji wskazane w paragrafie MSSF 18.75(b)-(c). A zatem za poprawną uznano odpowiedź (b).

Komitet zauważył, że zgodnie z paragrafem MSSF 18.B84, kwoty ujawnione zgodnie z paragrafem MSSF 18.83 nie muszą być kwotami rozpoznawymi jako koszt w danym okresie. Ujawnione kwoty mogą obejmować kwoty ujęte jako część wartości bilansowej aktywów. Jeśli podmiot stosujący paragraf

MSSF 18.83(b) ujawni kwoty, które nie są kwotami ujętymi jako koszt w danym okresie, podmiot ten jest zobowiązany do przedstawienia jakościowego wyjaśnienia tego faktu, wskazując zaangażowane aktywa.

Ostatecznie Komitet ustalił, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Ad. 4 Ocena określonej głównej działalności gospodarczej na potrzeby jednostkowych sprawozdań finansowych jednostki dominującej zgodnie z MSSF 18

Scenariusz

Jednostka sprawozdawcza jest jednostką dominującą najwyższego szczebla w grupie obejmującej wiele jednostek. Jedyną działalnością tej jednostki dominującej jest posiadanie inwestycji w jednostki zależne, podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania, nabywania i zbywania tych jednostek zależnych i dystrybuowanie zwrotów na tych inwestycjach do właścicieli.

Jednostka dominująca oceniła, że nie spełnia definicji jednostki inwestycyjnej w rozumieniu MSSF 10.

W swoim jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostka dominująca wycenia swoje inwestycje w jednostki zależne według kosztu zgodnie z MSR 27.10. Jednostka ta nie dostarcza swoim właścicielom żadnych analiz segmentowych ani nie wykorzystuje żadnych sum częściowych w celu wyjaśnienia działalności operacyjnej w ujęciu jednostkowym, nawet dla celów wewnętrznych.

Analizy segmentowe jakie i miary działalności są dostarczane właścicielom na bazie sprawozdań skonsolidowanych. Z perspektywy skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie zidentyfikowano żadnej określonej głównej działalności gospodarczej.

Pytanie

Czy na potrzeby jednostkowego sprawozdania finansowego, jednostka dominująca posiada określoną główną działalność polegającą na inwestowaniu w niekonsolidowane jednostki zależne?

Analiza i wstępna decyzja

Komitet uznał, że w analizowanym przypadku jednostka dominująca posiada określoną główną działalność polegającą na inwestowaniu w niekonsolidowane jednostki zależne. Konsekwentnie, przychody i koszty wynikające z inwestycji w jednostki zależne powinny być zaklasyfikowane do kategorii operacyjnej w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Ta konkluzja opierała się na następujących najważniejszych obserwacjach:

Zgodnie z paragrafami 49(a) i 53(a) MSSF 18, jedną z określonych głównych działalności jest inwestowanie w określone rodzaje aktywów, w tym inwestycje w niekonsolidowane spółki zależne. Jak wskazuje punkt B44(c) MSSF 18, inwestycje w niekonsolidowane spółki zależne obejmują inwestycje w spółki zależne w jednostkowych sprawozdaniach finansowych, które są wyceniane według kosztu z zastosowaniem punktu 10(a) MSR 27.

Ocena, czy jednostka dominująca prowadzi określoną działalność gospodarczą polegającą na inwestowaniu w niekonsolidowane spółki zależne na potrzeby swoich jednostkowych sprawozdań finansowych, wymaga osądu - w szczególności, gdy jednostka ta prowadzi więcej niż jedną działalność gospodarczą - i zależy od konkretnych faktów i okoliczności.

W analizowanym przykładzie, jednostka dominująca nie prowadzi żadnej istotnej działalności gospodarczej poza posiadaniem i zarządzaniem inwestycjami w jednostkach zależnych oraz dystrybucją zysków z tych inwestycji. W takich okolicznościach uznanie, że inwestowanie

w niekonsolidowane jednostki zależne nie jest główną działalnością gospodarczą jednostki dominującej, skutkowałoby brakiem jakiegokolwiek głównej działalności gospodarczej. Komitet zauważył, że sytuacja, w którym podmiot nie prowadzi głównej działalności gospodarczej, byłby niezgodny z uzasadnieniem Rady MSR, które stanowi podstawę wymagań MSSF 18. W szczególności:

- wszystkie przychody i koszty ujęte w zysku lub stracie - poza tymi związanymi z inwestowaniem, finansowaniem, podatkami dochodowymi i działalnością zaniechaną - wynikają z działalności podmiotu; oraz
- działalność podmiotu obejmuje - ale nie ogranicza się do - jednej lub więcej głównych działalności gospodarczych, w tym przychodów i kosztów związanych z inwestowaniem w aktywa, jeśli ta działalność jest główną działalnością gospodarczą podmiotu.

Komitet zauważył, że dla analizowanej jednostki dominującej brak jakiegokolwiek innej istotnej działalności stanowi wystarczający dowód, by stwierdzić, że inwestowanie w niekonsolidowane spółki zależne jest główną działalnością gospodarczą na potrzeby jej jednostkowego sprawozdania finansowego. Wprowadź przykłady z paragrafu B31 MSSF 18 nie mają zastosowania do analizowanego scenariusza, ale nie stanowią one zamkniętej listy i nie są decydującymi czynnikami.

Ostatecznie Komitet ustalił, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Komentarz Deloitte

Ta wstępna decyzja dostarcza ważnego potwierdzenia, że dokonując oceny w zakresie posiadania określonej głównej działalności gospodarczej można uwzględnić także przesłanki inne niż podane w paragrafie B31 (segmenty, sumy cząstkowe) i że brak przesłanek z B31 nie jest jeszcze dowodem na brak posiadania określonej głównej działalności.

Jednakże naszym zdaniem, pewne wątpliwości może budzić przyjmowane przez Komitet założenie, że według MSSF 18 jednostka musi posiadać przynajmniej jedną główną działalność na postawie stwierdzenia w MSSF 18.B30, że „jednostka może mieć więcej niż jedną główną działalność gospodarczą”. Ponadto, MSSF 18 nie wymaga od każdej jednostki, aby ta posiadała przychody lub koszty klasyfikowane do kategorii operacyjnej. Na przykład jednostka, której jedyną działalnością jest inwestowanie w jednostki stowarzyszone lub jednostki współkontrolowane wyceniane metodą praw własności zaklasyfikowałaby wszystkie swoje przychody i koszty w kategorii inwestycyjnej (MSSF 18.55).

Podobnie, jednostka typu SPV posiadająca jedynie gotówkę, również klasyfikowałaby swoje przychody i koszty wyłącznie w kategorii inwestycyjnej.

Ad. 5 Prezentacja podatków innych niż podatek dochodowy**Pytanie**

Komitet analizował, czy podmiot stosujący MSSF 18 może wykazać podatki lub inne obciążenia, które nie są podatkami dochodowymi w zakresie MSR 12, w pozycji "koszt podatkowy" w sprawozdaniu z zysku lub straty (MSSF 18.75(a)(iv)) lub w ramach kategorii podatek dochodowy w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Analiza i wstępna decyzja

Komitet zauważył, że stosując MSSF 18, podmiot przedstawia pozycję "koszt lub przychód z tytułu podatku dochodowego" w kategorii podatku dochodowego w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Zgodnie z wymogiem paragrafu 67 MSSF 18, jednostka klasyfikuje do kategorii podatku dochodowego w sprawozdaniu z zysku lub straty koszt lub przychód z tytułu podatku dochodowego ujęty w zysku lub stracie zgodnie z MSR 12 (i związane z tym różnice kursowe).

Komitet podjął decyzję, że jednostka nie może prezentować podatków lub opłat innych niż podatek dochodowy w zakresie MSR 12 ani w pozycji "koszt podatkowy" w sprawozdaniu z zysku lub straty (MSSF 18.75(a)(iv)) ani w ramach kategorii podatek dochodowy w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Jednocześnie, Komitet zauważył, że zgodnie z paragrafem 24 MSSF 18, jednostka przedstawia dodatkowe pozycje i sumy końcowe w podstawowych sprawozdaniach finansowych, jeśli takie prezentacje są konieczne, aby dane sprawozdanie mogło zapewnić użyteczne ustrukturyzowane podsumowanie.

Ostatecznie Komitet ustalił, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Zdaniem Deloitte

Poniżej omawiamy wybrane zagadnienia dotyczące praktycznych problemów związanych ze stosowaniem MSSF 18.

Prezentacja zysków lub strat z tytułu wyceny do wartości godziwej instrumentów zabezpieczających oraz pochodnych używanych do zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem (MSSF 18:B72, MSSF 18.B76)

Z wyjątkiem ograniczonych przypadków, zgodnie z wymogami MSSF 18.B70-B72, zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej instrumentów wyznaczonych w powiązaniach zabezpieczających oraz instrumentów pochodnych użytych do zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem (poza rachunkowością zabezpieczeń) są klasyfikowane w tej samej kategorii co przychody i koszty z ekspozycji na ryzyka, do których zarządzania używane są te instrumenty. Jednakże, zgodnie z MSSF 18:B76, wymogi te nie określają konkretnej/-nych pozycji, w której/-rych należy zaprezentować takie zyski lub straty.

MSSF 9:6.6.4 jasno stwierdza, że w przypadku zabezpieczenia grupy pozycji ze wzajemnie kompensującymi się pozycjami ryzyka (tj. przy zabezpieczeniu pozycji netto), których zabezpieczane ryzyko wpływa na różne pozycje w sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, wszystkie zyski lub straty z tytułu zabezpieczenia przedstawia się w tym sprawozdaniu w pozycji odrębnej w stosunku do tych, na które mają wpływ zabezpieczane pozycje. Jednocześnie, MSSF 9 nie zabrania prezentacji zysków lub strat na instrumentach zabezpieczających w tej samej linii (liniach) w innych okolicznościach.

W rezultacie, z wyjątkiem przypadku, gdy ma zastosowanie MSSF 9:6.6.4

(zabezpieczanie pozycji netto), zyski lub straty z tytułu wyceny do wartości godziwej instrumentach wyznaczonych w powiązaniach zabezpieczających mogą być prezentowane w tej samej linii (pozycji) w sprawozdaniu z zysku lub straty co pozycja, na którą wpływa pozycja zabezpieczana. Taka prezentacja jest spójna z celem rachunkowości zabezpieczeń, którym jest odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym wpływu działań jednostki w zakresie zarządzania ryzykiem na zarządzanie ryzykami, które mogą mieć wpływ na sprawozdania finansowe.

Powyższe podejście ma zastosowanie także do zysków lub strat na instrumentach pochodnych używanych do zarządzania zidentyfikowanym ryzykiem, ale które nie są wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w rozumieniu MSF 9.

Znaczenie sum częściowych używanych przez jednostkę dla potrzeb identyfikacji określonej głównej działalności gospodarczej (MSSF 18.B34)

Zgodnie z MSSF 18.B34, jednostka prawdopodobnie będzie inwestowała w aktywa lub udzielała finansowania klientom w ramach głównej działalności gospodarczej, jeżeli używa sumy częściowej podobnej do zysku brutto, która uwzględnia przychody i koszty, które normalnie byłby zaklasyfikowane do kategorii inwestycyjnej lub finansowej.

O ile użycie takiej sumy częściowej jest ważną przesłanką, że jednostka posiada określoną główną działalność polegającą na inwestowaniu w aktywa lub udzielaniu finansowania klientom, używanie takich sum częściowych nie jest ani wystarczające, ani wymagane, aby dojść do takiego wniosku. Ocena, czy inwestowanie w aktywa lub udzielanie finansowania klientom stanowi główną działalność jednostki wymaga osądu i powinna być oparta o dowody. [MSSF 18:B33]

Na przykład, zasadne będzie wzięcie pod

uwagę w jaki sposób jednostka używa sumy częściowej (podobnej do zysku brutto, która uwzględnia przychody i koszty, które normalnie byłby zaklasyfikowane do kategorii inwestycyjnej lub finansowej) zanim zostanie skonstruowane, że faktycznie posiada ona jedną z określonych głównych działalności w rozumieniu MSSF 18.

Jak wskazuje MSSF 18.B35, używanie takiej sumy częściowej będzie stanowiło odpowiednie potwierdzenie dla takiego wniosku, jeśli wykorzystuje się ją w celu wyjaśniania wyników działalności jednostki zewnętrznym zainteresowanym stronom lub do monitorowania działalności operacyjnej na potrzeby wewnętrzne.

W celu stwierdzenia, że jednostka posiada jedną lub obie określone główne działalności w rozumieniu MSSF 18, jednostka powinna rozważyć wszystkie odpowiednie fakty i okoliczności, w tym przesłanki inne niż wykorzystywane sumy częściowe. Przykładowo:

- informacje ujawniane na temat segmentów, jeśli jednostka stosuje MSSF 8 [MSSF 18.B36];
- znaczenie inwestowania w aktywa lub udzielania finansowania klientom w osiągnięciu celów gospodarczych jednostki;
- w jaki sposób jednostka prezentuje swoje działania i omawia swoje wyniki na zewnątrz;
- w jaki sposób jest oceniana i raportowana działalność jednostki do jej kluczowego personelu kierowniczego;
- w jaki sposób wynagradzane jest kierownictwo (np. jeśli jednostka inwestuje w aktywa, to wynagrodzenie jej kierownictwa może być oparte o wartość godziwą zarządzanych aktywów).

Klasyfikacja różnic kursowych z tytułu zobowiązań wynikających z transakcji, które nie stanowią wyłącznie pozyskania finansowania (MSSF 18.B67)

Zgodnie z ogólną zasadą w MSSF 18.B65, różnice kursowe klasyfikowane są do tej samej kategorii, co przychody i koszty dotyczące pozycji, które spowodowały powstanie tych różnic kursowych, chyba że wiązałyby się to z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem.

Jednostka może rozpoznać różnice kursowe z tytułu zobowiązań wynikających z transakcji, które nie stanowią wyłącznie pozyskania finansowania, na przykład w odniesieniu do:

- zobowiązań handlowych z tytułu nabycia towarów; lub
- zobowiązań z tytułu leasingu.

MSSF 18 nie zawiera specyficznych wymogów do co klasyfikacji takich różnic kursowych w sprawozdaniu z zysku lub straty, przy czym MSSF 18.B67 nie pozwala na alokowanie różnic kursowych powstałych na danym zobowiązaniu pomiędzy różne kategorie w sprawozdaniu z zysku lub straty.

Jak wyjaśniono w MSSF 18.BC219, Rada MSR zauważyła, że jednostki mogą zaciągać zobowiązania w walucie obcej, które wynikają z transakcji obejmujących finansowanie oraz inne działania, w bardzo różnych okolicznościach. Zdaniem Rady, te specyficzne okoliczności mogą często wpływać na decyzje w jaki sposób zaklasyfikować powstające w wyniku tego różnice kursowe. Na przykład, jeżeli jednostka płaci za zakup towarów w walucie obcej ze względów operacyjnych, powstające różnice kursowe można potraktować jako dotyczące zapasów lub zobowiązania do zapłaty za te towary.

Jednostka powinna zastosować osąd, aby ustalić jak zaklasyfikować różnice kursowe niezależnie od tego czy w odniesieniu do danego zobowiązania są także odrębnie rozpoznawane odsetki.

Prezentacja kwot dotyczących inwestycji wycenianych według metody praw własności (MSSF 18:53)

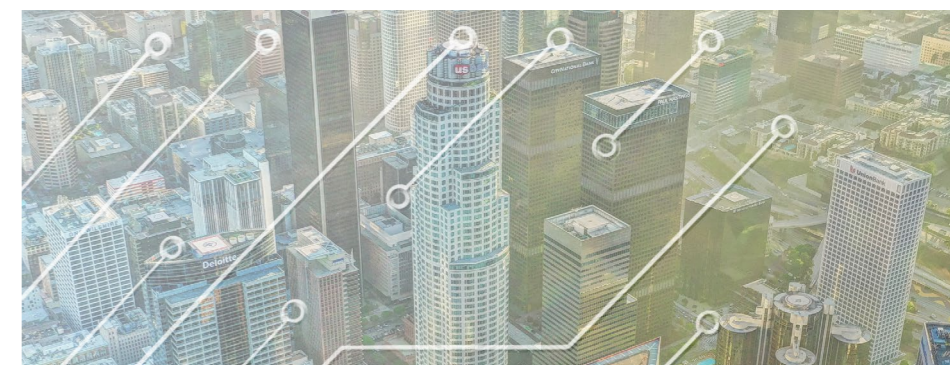
Stosując MSSF 18.53 oraz MSSF 18.54, jednostka powinna zaprezentować w kategorii inwestycyjnej następujące pozycje dotyczące jednostek stowarzyszonych i podmiotów wspólnie kontrolowanych wycenianych metodą praw własności:

- jej udział w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej/podmiotu wspólnie kontrolowanego;
- utratę wartości i jej odwrócenie;
- zysku lub straty na zbyciu; oraz
- krańcowe koszty bezpośrednio związane z nabyciem lub zbyciem inwestycji.

Jednostka powinna zastosować osąd, rozważając podobne lub niepodobne cechy powyżej wymienionych rodzajów przychodów i kosztów, aby ustalić czy któreś z nich powinny być zagregowane lub zdezagregowane odpowiednio na potrzeby prezentacji w sprawozdaniu z zysku lub straty lub na potrzeby ujawnień w notach.

Pozycje zaprezentowane w sprawozdaniu z zysku lub strat lub ujawnione w notach powinny być opisane w sposób, który wiernie odzwierciedla ich cechy.

W Przykładach Ilustrujących dołączonych do MSSF 18, w przykładowym sprawozdaniu z zysku lub straty zaprezentowana została zagregowana pozycja opisana następująco „udział w zysku i zysk na zbyciu jednostek stowarzyszonych i podmiotów wspólnie kontrolowanych: (ang. share of profit and gains on disposal of associates and joint ventures).

MSSF 18 w pigułce

Najważniejsze fakty

MSSF 18 – to nowy standard rachunkowości, który określa wymogi dotyczące prezentacji i ujawnienia informacji w sprawozdaniach finansowych

Wchodzi w życie od **1 stycznia 2027**; zatwierdzony w UE.

Zastępuje MSR 1 (część wymogów z obecnego MSR 1 przeniesiona do MSR 8 i MSSF 7)

Wymaga pełnego podejścia retrospektywnego (konieczne przekształcenie danych za okres porównawczy)

Główne powody publikacji - zapewnienie inwestorom lepszej podstawy do analizy i porównywania wyników finansowych

Równoległe wprowadzono ograniczone zmiany do MSR 7, MSR 33 oraz MSR 34

Poniżej przedstawiamy streszczenie tych decyzji.

Kluczowe różnice między MSR 1 a MSSF 18

Obszar	MSR 1	MSSF 18
Struktura sprawozdania z zysku lub straty	Brak narzuconego układu. Wyłącznie lista obejmująca minimum wymaganych pozycji do zaprezentowania, w tym tylko jedna obowiązkowa suma – zysk/strata za okres.	Wymóg klasyfikowania przychodów i kosztów do jednej z pięciu kategorii: operacyjnej, inwestycyjnej, finansowej, działalność zaniechana, podatek dochodowy, oraz dodatkowe dwie obowiązkowe sumy cząstkowe: zysk operacyjny i zysk przed finansowaniem i opodatkowaniem.
Prezentacja kosztów operacyjnych	Wybór w zakresie zaprezentowania kosztów operacyjnych bezpośrednio w sprawozdaniu z zysku lub straty lub w notach. Dopuszczalny układ rodzajowy lub funkcjonalny.	Wymóg prezentowania kosztów operacyjnych bezpośrednio w sprawozdaniu z zysku lub straty w taki sposób, który zapewnia najbardziej użyteczne, ustrukturyzowane zestawienie kosztów. Dopuszczalny układ rodzajowy, funkcjonalny albo mieszany. Nowe dodatkowe ujawnienia.
Koncepcja określonych głównych działalności gospodarczych	Brak	Konieczność identyfikacji, czy jednostka posiada jedną lub obie określone główne działalności gospodarcze to jest: (1) inwestowanie w aktywa, (2) udzielanie finansowania klientom. Występowanie takiej działalności modyfikuje wybrane zasady ogólne dotyczące klasyfikowania przychodów i kosztów do odpowiednich kategorii.
Prezentacja wyników z inwestycji wycenianych metodą praw własności	Brak wytycznych	Obowiązkowo w ramach kategorii inwestycyjnej
Prezentacja różnic kursowych	Brak wytycznych	Nowa zasada: różnice kursowe klasyfikowane są do tej samej kategorii, co przychody i koszty dotyczące pozycji, które spowodowały powstanie tych różnic kursowych, chyba, że wiązałyby się z nadmiernymi kosztami lub wysiłkiem.
Ujawnienia na temat miar wyniku zdefiniowanych przez kierownictwo	Brak wytycznych	Nowe obowiązkowe ujawnienia w dedykowanej nocie miar wyniku zdefiniowanych przez kierownictwo (MWZK) i spełniających kryteria definicji z MSSF 18: <ul style="list-style-type: none"> • suma częściowa przychodów i kosztów z wyjątkami • komunikowana publicznie • przedstawiająca pogląd kierownictwa na całą jednostkę Wymóg ujawnienia w jednej nocie (dotyczy sprawozdań rocznych i śródrocznych): <ul style="list-style-type: none"> • uzgodnienia MWZK do najbliższej zdefiniowanej przez MSSF sumy częściowej, • wyjaśnienia, dlaczego MWZK jest raportowana i jak jest obliczana, • wyjaśnienia wszelkich zmian w MWZK.
Role podstawowych sprawozdań finansowych i not	Brak wytycznych	Nowe wytyczne dotyczące tego, czy informacje powinny znajdować się w podstawowych sprawozdaniach finansowych (PSF) czy w notach, poprzez zdefiniowanie ról PSF i not
Agregowanie	Ogólna zasada - każdą istotną klasę podobnych pozycji jednostka prezentuje odrębnie. Pozycje odmienne pod względem rodzaju lub funkcji jednostka prezentuje odrębnie, chyba, że są one nieistotne.	Rozszerzone wymagania dotyczące grupowania informacji poprzez określenie zasad agregacji i dezagregacji opartych na koncepcji wspólnych lub niepodobnych cech i rozbudowane pomocnicze wytyczne dotyczące ich zastosowania
Opisywanie pozycji	Brak wytycznych	Nowe wytyczne dotyczące opisywania pozycji, szczególnie dla pozycji opisywanych jako "inne" oraz powiązanych ujawnień.
Nazewnictwo całego zbioru standardów i powiązanych interpretacji	MSSF	Standardy Rachunkowości MSSF

NA CZASIE

Ostatnie zmiany w Standardach Rachunkowości MSSF

Poniższa tabela zawiera podsumowanie zmian w MSSF, które wchodzi w życie od 1 stycznia 2026 i później z uwzględnieniem ich statusu wdrożenia w UE:

Zmiana	Data publikacji przez Radę MSR	Data wejścia w życie			Status w UE*
		1.01.2026	1.01.2027	0.01.2028	
Zmiany do MSSF 9 i MSSF 7: Kontrakty oparte o energię elektryczną zależną od czynników naturalnych	18.12.2024	●			Wdrożona
Coroczne poprawki do Standardów Rachunkowości MSSF – wydanie 11 zawierające zmiany do MSSF 1, MSSF 7, MSSF 9, MSSF 10 i MSR 7	18.07.2024	●			Wdrożona
Zmiany do MSSF 9 i MSSF 7 dotyczące klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych	30.05.2024	●			Wdrożona
MSSF 18 Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniach finansowych	09.04.2024		●		Wdrożona
MSSF 19 Jednostki zależne niemające znaczenia dla interesu publicznego: ujawnianie informacji	09.05.2024		●		Oczekuje
Zmiany do MSSF 19 Jednostki zależne niemające znaczenia dla interesu publicznego: ujawnianie informacji	21.08.2025		●		Oczekuje
Zmiany do MSR 21 Skutki zmian kursów walutowych: przeliczenie na hiperinflacyjną walutę prezentacji	13.11.2025		●		Oczekuje

*Stan prawny na 27.02.2026 r.

Zmiany, które weszły w życie od 1 stycznia 2026 r. zostały opisane w numerze [Q2/2025 Biuletynu MSSF](#).

Zmiany, które wejdą w życie od 1 stycznia 2027 to:

- MSSF 18 „Prezentacja i ujawnienia w sprawozdaniach finansowych”, którego wytyczne dokładnie przedstawiamy w 4 cyklicznych odcinkach poczynawszy od numeru [Q1/2025 do Q4/2025](#), oraz
- MSSF 19 „Jednostki zależne niemające znaczenia dla interesu publicznego: ujawnianie informacji”, którego główne założenia opisaliśmy w numerze [Q3/2025 Biuletynu MSSF](#). Standard ten oczekuje jeszcze na zatwierdzenie do stosowania w UE.

MSSF 18 został zatwierdzony do stosowania w Unii Europejskiej rozporządzeniem z dnia 13 lutego 2026. Daje to możliwość wcześniejszego zastosowania nowego Standardu przez jednostki raportujące zgodnie z MSSF UE. Tekst Standardu w polskiej wersji językowej dostępny jest tutaj – [LINK](#).

Dla wszystkich zainteresowanych skutkami zastosowania MSSF 19, polecamy najnowszą publikację Deloitte – przykładowe sprawozdanie finansowe jednostki, która zastosowała MSSF 19 wcześniej, za rok 2025. Sprawozdanie to w wersji angielskiej jest dostępne bezpłatnie na stronie [IAS Plus](#).

Zmiany do MSR 21 Skutki zmian kursów walutowych: przeliczenie na hiperinflacyjną walutę prezentacji

Zmiany do MSR 21 z listopada 2025 r. dotyczą tylko jednostek, które mają walutę prezentacji będącą walutą gospodarki w stanie hiperinflacji, a jednocześnie jej własna waluta funkcjonalna lub waluta funkcjonalna jej jednostki działającej za granicą nie jest walutą gospodarki hiperinflacyjnej.

Zmiany wymagają, aby wszystkie kwoty (aktywa, zobowiązania, kapitały, przychody i koszty oraz dane porównawcze) zostały przeliczone z waluty funkcjonalnej „nie-hiperinflacyjnej” na walutę prezentacji „hiperinflacyjną” stosując kurs zamknięcia z dnia ostatniego sprawozdania z sytuacji finansowej.

Zmiana ta będzie miała bardzo ograniczony wpływ na polskie podmioty z uwagi na nieznaczny ekspozycję na gospodarkę dotknięte hiperinflacją.

Ostatnie decyzje Komitetu Interpretacji MSSF

Decyzje Komitetu dotyczące stosowania MSSF 18 zostały opisane powyżej w sekcji „Zastosowanie MSSF 18 w praktyce”. W zakresie pozostałych standardów, w pierwszym kwartale 2026 Komitet sfinalizował jeszcze następujące decyzje:

Ustalanie i ujęcie kosztów transakcyjnych (MSSF 9), decyzja z 2.02.2026

Zapytanie dotyczyło tego czy koszty, które są bezpośrednio związane z powstaniem lub emisją instrumentu finansowego, ale zostały poniesione przed zawarciem porozumienia umownego, są kosztami „krańcowymi” i w związku z tym spełniają definicję kosztów transakcyjnych zgodnie z Załącznikiem A do MSSF 9.

W analizowanym przez Komitet stanie faktycznym, jednostka zamierza zawrzeć umowę pożyczki z bankiem, co wiąże się z tym, że ponosi opłaty prawne i koszty usług doradczych związane z analizą warunków zaproponowanej przez bank pożyczki. Jednostka oczekuje zawarcia umowy, ale umowa nie została podpisana do dnia autoryzacji sprawozdania finansowego do publikacji.

Zapytanie przedstawiało dwa alternatywne poglądy:

- Pogląd 1** - koszty poniesione przed zawarciem umowy nie spełniają definicji kosztów transakcyjnych zgodnie z Załącznikiem A do MSSF 9;
- Pogląd 2** - koszty poniesione przed zawarciem umowy mogą spełnić definicję kosztów transakcyjnych nawet jeżeli istnieje możliwość, że instrument finansowy może nie powstać lub nie zostać wyemitowany.

Zakładając, że definicja byłaby spełniona (pogląd 2) dodatkowe pytanie dotyczyło tego, jak należy ujmować koszty w okresie od ich poniesienia do dnia zawarcia umowy.

Ustalenia Komitetu

Dowody zgromadzone przez Komitet wskazały na brak występowania

rozbieżności w stosowaniu MSSF 9, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe jednostek w związku z ustaleniem i ujęciem kosztów poniesionych przed zawarciem umowy. Z otrzymanych informacji zwrotnych wynikało, że:

a.koszty, które są bezpośrednio związane z powstaniem lub emisją instrumentu finansowego, ale zostały poniesione przed zawarciem umowy nadal mogą mieć charakter „kosztów krańcowych” i mogą spełniać definicję kosztów transakcyjnych;

b.takie koszty są rozpoznawane w sprawdzaniu z sytuacji finansowej jako przedpłata lub inne aktywa.

Na podstawie swoich ustaleń Komitet stwierdził, że kwestia opisana w wniosku nie ma szerokiego wpływu na sprawozdania finansowe jednostek. Ostatecznie Komitet zdecydował, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Wbudowana opcja przedpłaty (MSSF 9), decyzja z 2.02.2026

Zapytanie dotyczyło tego, czy dla celów stosowania paragrafu MSSF 9. B4.3.5(e) (ii) w odniesieniu do opcji przedpłaty zobowiązania finansowego, pojęcie „jednostka” (ang. “the entity”) odnosi się do “pożyczkodawcy” (ang. “the lender”) czy do „jednostki sprawozdawczej”, czyli pożyczkobiorcy (ang. „the reporting entity”, „the borrower”).

Ustalenia Komitetu

Dowody zgromadzone przez Komitet wskazały na brak występowania rozbieżności w stosowaniu MSSF 9, które mogłyby mieć istotny wpływ na sprawozdania finansowe jednostek w związku z interpretacją pojęcia „jednostka” w paragrafie MSSF 9.B4.3.5(e) (ii). Z otrzymanych informacji zwrotnych wynika, że interesariusze powinni odczytywać przedmiotowe wymagania jako odnoszące się do pożyczkodawcy.

Na podstawie swoich ustaleń Komitet stwierdził, że kwestia opisana w wniosku nie ma szerokiego wpływu na sprawozdania finansowe jednostek. Ostatecznie Komitet zdecydował, że nie ma konieczności kierowania przedmiotowej kwestii do dalszych prac Rady MSR.

Polecamy

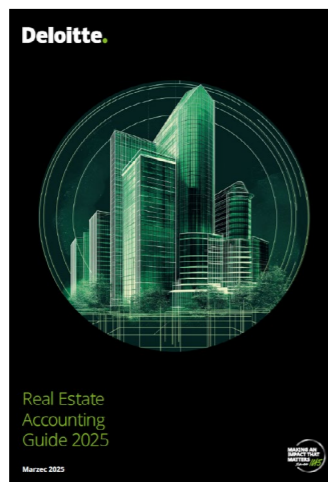
Publikacje w języku polskim:

Biuletyn MSSF

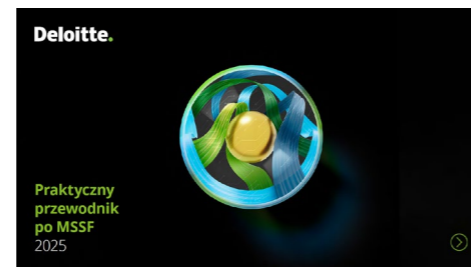
Poprzednie numery naszego Biuletynu można pobrać na naszej stronie.

[Kliknij tutaj.](#)

Real Estate Accounting Guide 2025

[Real Estate Accounting Guide 2025](#) – praktyczny przewodnik w języku polskim zawierający aktualne przepisy dotyczące zagadnień księgowych i podatkowych dla sektora nieruchomości. Publikacja została przygotowana przez ekspertów Deloitte z myślą o specjalistach prowadzących księgowość nieruchomości oraz zajmujących się aspektami podatkowymi spółek działających w branży nieruchomości.

Przewodnik MSSF 2025

Zapraszamy do zapoznania się i do pobrania najbardziej aktualnej wersji naszej cyklicznej publikacji w języku polskim - [Przewodnika MSSF 2025](#).

Jest to unikatowa na rynku polskim publikacja, gdyż oprócz zwięzłego omówienia aktualnie obowiązujących standardów i interpretacji MSSF, zawiera także porównanie do polskich standardów rachunkowości.

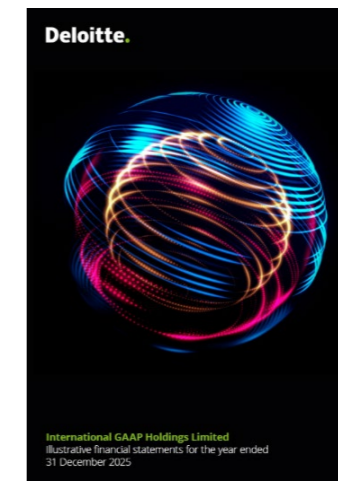
Publikacje w języku polskim:

Przykładowe sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za 2025

Zapraszamy do zapoznania się i do pobrania przykładowego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za rok 2025.

Jest ono dostępne w wersji angielskiej na naszej stronie [IAS Plus](#).

Przykładowe sprawozdanie finansowe sporządzone zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za 2025 z wcześniejszym zastosowaniem MSSF 19

Zapraszamy do zapoznania się i do pobrania przykładowego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za rok 2025 sporządzonego przez jednostkę, która skorzystała z możliwości zastosowania MSSF 19 i wdrożyła ten standard już za 2025 rok.

Jest ono dostępne w wersji angielskiej na naszej stronie [IAS Plus](#).

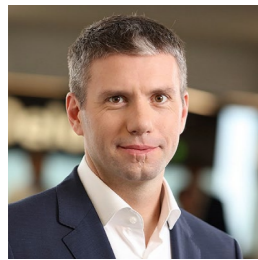
Przykładowe sprawozdania finansowe sporządzone zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za 2024

Zapraszamy do zapoznania się i do pobrania przykładowych sprawozdań finansowych sporządzonych zgodnie ze Standardami Rachunkowości MSSF za rok 2024.

Są one dostępne w wersji angielskiej na naszej stronie [IAS Plus](#) w dwóch wersjach – ogólnej (dla przedsiębiorstw niefinansowych) oraz dla banków.

Kontakt

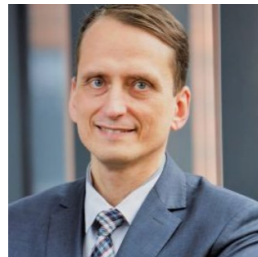
W przypadku jakichkolwiek pytań, zapraszamy do kontaktu z członkami Zespołu Technicznego MSSF Deloitte

Krzysztof Supera
Partner Associate
ksupera@deloittece.com

Aleksandra Rytko
Starszy Menedżer
arytko@deloittece.com

Marcin Samolik
Starszy Menedżer
msamolik@deloittece.com

Paweł Tendera
Starszy Menedżer
ptendera@deloittece.com

Deloitte.

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, („DTTL”) i jej firm członkowskich oraz ich jednostek stowarzyszonych (zwanych łącznie „organizacją Deloitte”). DTTL (zwana również „Deloitte Global”), jej firmy członkowskie i podmioty z nimi powiązane są prawnie odrębnymi, niezależnymi podmiotami, które nie mogą podejmować decyzji ani zobowiązań za inne podmioty wobec osób trzecich. DTTL, jej firmy członkowskie i podmioty z nimi powiązane ponoszą odpowiedzialność wyłącznie za własne działania i zaniechania, a nie za działania i zaniechania innych firm członkowskich. DTTL nie świadczy usług na rzecz klientów. Więcej informacji o Deloitte Polska: www.deloitte.com/pl/onas

Deloitte świadczy najwyższej jakości usługi rewizji finansowej, doradztwa gospodarczego i podatkowego niemal 90 procent firm z rankingu Fortune Global 500® i tysiącom spółek prywatnych. Nasi specjaliści działają w wielu branżach kształtujących dzisiejszy rynek, wypracowując wymierne, trwałe wyniki, które zwiększają zaufanie publiczne do rynków kapitałowych, inspirując klientów do podejmowania ambitnych decyzji biznesowych i wspierają rozwój gospodarczy i społeczny. Czerpiąc z ponad 180 lat doświadczenia zdobytego na rynku, Deloitte prowadzi działalność w ponad 150 krajach na całym świecie. Aby dowiedzieć się, w jaki sposób ok. 460 tysięcy naszych pracowników wywiera pozytywny wpływ na środowisko i otoczenie, w którym żyją i pracują, zachęcamy do odwiedzenia strony www.deloitte.com.

Powyższa publikacja zawiera jedynie informacje natury ogólnej. Deloitte Touche Tohmatsu Limited („DTTL”), globalna sieć jej firm członkowskich oraz jednostek z nimi powiązanych (zwanych łącznie „organizacją Deloitte”) nie świadczy za jej pośrednictwem profesjonalnych usług ani nie udzielają profesjonalnych porad. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań, które mogą mieć wpływ na finanse lub działalność firmy, należy skorzystać z porady specjalisty.

Nie składamy żadnych oświadczeń, nie udzielamy gwarancji ani nie podejmujemy zobowiązań (jawnych ani dorozumianych) dotyczących dokładności i kompletności informacji zawartych w niniejszej publikacji. DTTL, jej firmy członkowskie, podmioty z nimi powiązane, ich pracownicy oraz agenci nie ponoszą odpowiedzialności za straty lub szkody, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wykorzystania niniejszej publikacji. DTTL i jej firmy członkowskie oraz podmioty z nimi powiązane stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne.